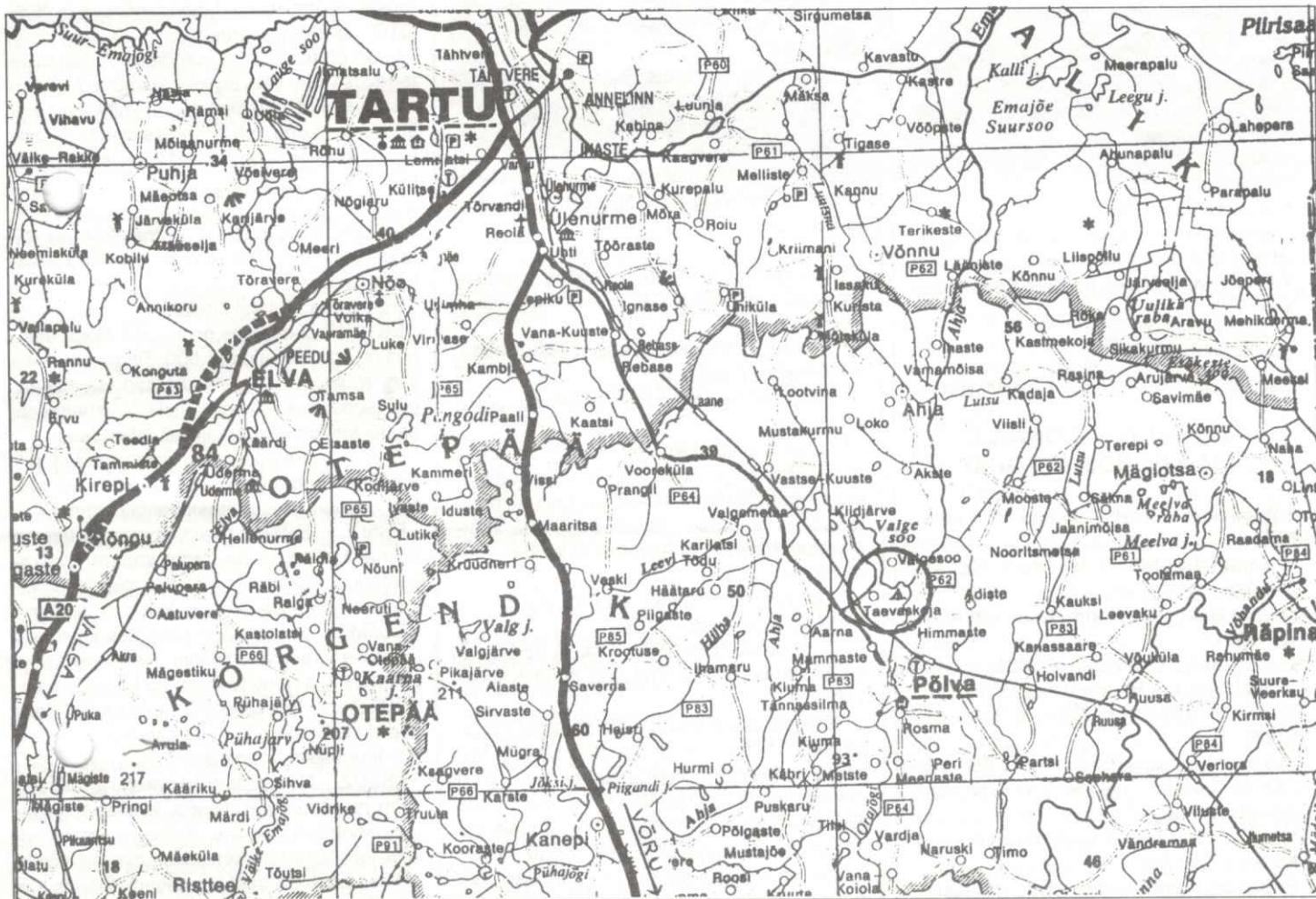

KOHTUME TAEVASKOJAS !

Aastaring on jälle täis saamas ning raadioamatöörid kogunevad taas oma aastakoosolekule, seekord Põlvamaale.

Umbes 10 km Põlvast Tartu poole, 1,5 km Taevaskoja raudteejaamast idas asub Põlvamaa kauneim paik - Ahja jõe looduskaitseala ning selle ääres Otteni veski, kuhu ongi oodatud kõik raadioamatöörid koos peredega 8.-9. juulil.

Ilusa maalilise Ahja jõe kaldail on häid kohti telkimiseks, ujumiseks ja kalapüügiks. Saesaare veejõujaamas, kus veel praegu turbiin töötab, asub Ahja looduskaitseala muuseum, kust rajad viivad huvilisi Ahja jõe kallastele. Sügav ürgorg, värvikad kaldakallid ja karestikud, ümbruses kasvav okas-

mets - kõik see loob unustamatu looduspildi. Seda ja palju muud huvitavat on võimalik avastada, kui võtad osa suvisest kokkutulekust, mida korraldavad Põlva raadioamatöörid.

Laagrikoht on valmis külalisi vastu võtma reedel 7. juulil alates kella 16st. Suunaviidad on väljas Tartu - Vastse-Kuuste - Põlva, Tartu - Rõpina ja Põlva - Mooste teel.

Laupäeval, 8. juulil kell 11 on laagrilipu heiskamine ja Eesti meistrivõistluse parimate autasustamine,

12-13 - ERAÜ juhatuse ja toimkondade vanemate koosolek

13-14 - juhatuse küsitlustund, 14.30-15.30 - lõunasupp

16.00 - aktuaalsete probleemide arutamine

18-19 - FM-võistlus (korraldab ERAÜ ULL-toimkond)

20.00 - lõkkeõhtu.

Pühapäeval, 9. juulil kell 11 - FM-võistluse ja muude ürituste võistluste võitjate autasustamine, laagri lõpetamine.

Täpsema plaani saab igaüks laagrisse saabudes. On kavas tegemisi ka pereliikmetele. Kokkutulekule tulles pangu igaüks taskusse 10 krooni laagriplatsi, lõunasupi ja muude kulude katteks. Infot saab veel Põlvast tel. 279 95131.

Kohtumiseni Taevaskojas Otteni veskis!
Toivo Kaldmäe, ES6TAA

ERAÜ

EESTI RAADIOAMATÖÖRIDE ÜHING
Estonian Amateur Radio Union
Founded 1935

Mail: P.O.Box 125, EE0090 Tallinn, ESTONIA

ERAÜ JUHATUS

1. Juhatuses esimees Enn Lohk, ES1AR: juhatuses töö koordineerimine, ERAÜ suhted riigiasutuste ja IARUga, vastutus fiantsküsimumustes.

Address: Postkast 137, EE0090 Tallinn

2. Aseesimees Arvo Pihl, ES5MC: toimkondade töö.

Address: Postkast 301, EE2400 Tartu

3. Aseesimees Ako Põhako, ES8AY: mandri-Eesti amatööride ja klubide töö koordineerimine

Address: Karusselli 93-66, EE3600 Pärnu

Liikmed:

4. Albert Noor, ES0CB:

saarte amatööride ja klubide töö koordineerimine.

Address: Mäla-Muhu, EE3321 Saare maakond

5. Jaan Nikker, ES3GZ:

kirjastustegevus.

Address: Mahlamäe 8-28, EE3500 Rapla.

ERAÜ TOIMKONNAD JA KOORDINAATORID

Lühilainetoimikond: Toomas Soomets, ES5RY

Ultralühilainetoimikond: Heiki Kallas, ES1AW

"Rebasejahi" toimikond: Arvo Kallaste, ES1CW

Invatoimikond: Enn Kalve, ES6DL

Ajalootoimikond: Henno Ustav, ES1AA

Diplomite toimikond: Toomas Soomets, ES5RY

Keskkatsekomisjon: Heiki Kallas, ES1AW; Teolan Tomson, ES1AO; Ülo Rätsep, ES1CR ja Mati Tähemaa, ES1LH

HAREC (ühtse loa) koordinaator: Arvo Kallaste, ES1CW

Repiitrite koordinaator: Arvo Kallaste, ES1CW

Paketttraadio koordinaator: Tiit Eomois, ES1AF

Päästeteenistuse koordinaator: Priit Andevai, ES1MM

Juhatus on valitud ning toimkonnad ja koordinaatorid kinnitatud 10. aprillil 1994 Paides peetud ERAÜ üldkoosolekul.

ES-QTC

Eesti Raadioamatööride Ühingu väljaanne

Toimetaja Jaan Nikker, ES3GZ

Arvutiladu ja küljendus

AS "Lehtline", Rapla, Sauna t. 2

Trükikoda "Ramona", Rapla, Jürna t. 8

ERAÜ liikmete üldkoosolek Paides 23. aprillil

Koosolekule oli tulnud 48 ERAÜ liiget, kirjalikud volitused olid 40 liikmelt. Koosoleku juhatajaks valiti Ako Põhako, ES8AY, protokollijaks Laine Kallaste, ES1YL.

PÄEVAKORD:

1. ERAÜ juhatuses tööst ajavahemikul 10.04.1994 - 23.04.1995.

2. 1994.a. eelarve täitmisest, 1995.a. eelarve kinnitamine.

3. Toimkondade aruanded.

4. ERAÜ liikmeskonnast väljaarvamise.

5. Jooksvad küsimused.

Leinaseisakuga mälestati aasta jooksul lahkunuid: ES1PW, ES3RLN, ES4LB, ES5GR ja ES0RG.

1. Ülevaates senitehtust peatus juhatuses esimees Enn Lohk, ES1AR järgmistel seikadel:

* ERAÜ on ametlikult registreeritud mittetulundusliku ühinguks;

* ERAÜ embleem on Patendiametis registreerimisel;

* Juhatus palus liikmetel esitada ankeedid oma andmetega, sest ühingu registreerimiseks nõuti liikmete nimekirja. Osa liikmeid reageeris juhatuses palvele solvavate kommentaaridega eetris. Ankeete on laekunud ainult 67%;

* On trükitud "Estonia Award", diplomi juhend avaldatakse "ES-QTC"-s;

* Taas ilmub "ES-QTC", raskusi on aastaaja käsiraamatu väljaandmisega, puudub sponsor;

* Ühikul ei ole enam ühtki palgalist töötajat, sest EV Tehnika- ja Spordiliit lõpetas Vabariikliku Raadioklubi finantseerimise ning see likvideeriti 2. detsembril 1994. Osa ruume õnnestus säilitada tänu ES1CW headele suhetele senise majavalidajaga. Kogu töö tehakse ühiskondlikus korras, entusiasmist. Selline olukord ei saa kesta, kuid juhatus ei näe ka probleemi lahendust;

* On olemas noortele telegraafi õpetamise programm. Ühikul pole kursuste korraldamiseks mingit materiaalselt toetust kusagilt loota. Seepärast tuleks lahendus leida regioonides;

* Regioonides oleks vaja valida esindajad, kellega juhatus saaks võtta ühendust küsimuste operatiivseks lahendamiseks ja "ES-QTC" kiireks levitamiseks;

* On ebaeetiline targutada eetris juhatuses tegevuse üle, mis on kõik toimunud isikliku aja arvel, entusiasmist. Kui on kriitilisi märkusi, tuleks seda teha tsiviliseeritult. "Vanakesed" on valmis oma ameti kohe maha panema.

E.Lohk tänas juhatuses liikmeid tõhusa töö eest ja kohaletulnud liikmeid aktiivse kaasalöömise eest.

Ettekande arutelul öeldud:

ES1CW - juhatuses on ainult 5 liiget, ühingu on aga liikmeid üle 500. Tingimata oleks vaja regioonidest kontaktisikuid või esindajaid (seda lubab ka põhikiri), kelle vahendusel saaks küsimusi operatiivselt lahendada.

ES5CW - amatöris on hobi ja kulud selleks pole põrmugi suured. Jätke mõni tühi tähti ostmata ja aastamaks ongi olemas!

ES5DL - ES1AR peaks jätkama juhatuses esimehe tööd, ta on parim variant. Eetrikatoimikond peaks välja töötama meetmed eetris amatööreetika vastu patustajate suhtes.

ES5MC - oleks vaja isikuid, kes kuulaksid juhatuses kaastöökomisjoni. Nende leidmine pole lihtne, samuti klubide töö korraldamine.

ES5JH - kes tegeleks noortega? Tuleks pöörduda Kaitseliidu Peastaabi poole kontaktide loomiseks noorkotkastega.

ES3GZ - Noorkotkad on praegu arvestatavaim noorteorganisatsioon, kus on tehnika ja raadiohuvilisi poisse. Kaitseliidu malevad, kelle juhtimisel noorkotkad tegutsevad, võtaksid heameelega vastu raadioamatööride abi.

2. Eelarve kohta tegi ettekande E.Lohk, ES1AR.

* Juhatuses esimees Enn Lohk esitas aruande aastasesest tööst.

Maksude kättesaamisega on suuri raskusi. Juhatus võttis endale kohustuse kanda ERAÜ liikmete sageduskasutustasu üle sideinspeksioonile, et lihtsustada amatööridel maksu tasumist. Tulemuseks on aga suur segadus - ülekanded tehakse äärmiselt lohakalt. Pole märgitud kutsungit või nime, summa on ebamäärane, pole täpselt arvestust käest kätte makstud rahade kohta. Seepärast on kõigile palve: mitte maksta raha käest kätte, vormistada ülekanded korrektset (kellelt mille eest). Tuleb veel kord kontrollida ankeetide esitamist ja käest kätte makstud rahade laekumist.

Ühel häälel kinnitati esitatud 1995.aasta eelarve ning ettepanek määrata ERAÜ 1996.aasta liikmemaksu suuruseks 50 krooni (+ sageduskasutustasu 5 krooni).

3. Toimkondade aruanded.

Toomas Soomets, ES5RY (lühilaine- ja diplomite toimikond) tänas Eesti esimesest meistrivõistlusest osavõtjaid. 1996.a. meistrivõistlused on plaanis teha tõeliselt lahtised, juhtumisi olnud veidrad parandatakse.

Ministrite puhul on tunda organiseeriva regiooni positiivset mõju osavõtjate arvule. Etappe tundub parasjagu olevat. Soovida jätab aruannete kvaliteet, kuigi blanketid on olemas. Ei laeku arvamusi ja ettepanekuid. Võistluste tulemused peaksid ilmuma "ES-QTC"-s. Siiani on korraldajad regioon saatnud tulemused ES1AW-le, kes need ringis ette loeb ja sinna nad jäävadki. Hädasti oleks vaja inimest, kes peaks edetabeleid. Viimati leidsin need 1983.aasta väljaandest "Side. Raadio. Televisioon".

Võistlusjuhendite kommentaarid tuleks saata autoritele, mitte hakata neid paar päeva enne võistlust eetris kritiseerima.

"Estonia Award" maksab ES-jaamadele 25 krooni, iga järgmine kleebik 5 krooni. Diplomaotlused esitada aadressil: Postkast 125, EE0090 Tallinn.

Heiki Kallas, ES1AW (ULL toimikond):

Regioonilt, kelle korraldada planeeritakse minit peaks saama enne nõusoleku. Ka tuleks seal mõelda auhindadele. Nüüd peaks jätkuma aega tegelda võistlustulemustega, sest suurem paberisõda on läbi (liikmemaksud, lubade pikendamise). QSL-posti kiireks liikumiseks on suurt tööd teinud ES1CW. Sageduskasutustasu 1996.a. on Teede- ja Sideministeeriumi 28.03.1995.a. määruse alusel ERAÜ liikmetele 5 krooni, mitteliikmetele 45 krooni. Maksu all kuuluvad ka kollektiivradiojaamad, majakad ja repiiterid. Lubasid pikendatakse tulevaks aastaks otse sideinspeksioonile.

Repliik ES5RJT-It: kes mõtles välja, et luba peab iga aasta pikendama? Peaks olema nagu autojuhilubadega - kehtima kogu aeg, ainult maksu maksmine iga aasta oleks amatööri enda mure.

Enn Kalve, ES6DL (invatoimikond):

Palju aega nõudis Põlva kanti narkomaanide ja alkohoolikute puhkebaasi ehitamise keelustamise otsuse saamine. Tihe side on olnud Soome amatööridega, kelle vahendusel on saadud ja jaotatud aparatuuri (transiiver, arvuti) ja kasutatud kodumasinaid ühekssale amatööridele. Kanepi koguduse kaudu on jaotatud kasutatud lasteriideid. Isiklikust

* Vaheajali oli arutamist palju.

Fotod: ES3GZ

varust olen puuetega amatööridele andnud ära kaks transiiverit. Väljasaadetud kuuete abipalvele sain ainult kaks vastust. Soome abistajate käsutusse erastasin Valgjärvel neljatoalise korteri, mis on mööbliga sisustatud. Neid ruume võivad kasutada ka Eesti amatöörid, et seal puhata ja sidet pidada.

Tänu ES6TAA-le saime kolm käsi- ja neli autoraadiojaama, ES4EQ-lt soodushinnaga transiivereid ja ES5PC-lt aparatuuri.

Väliseestlaste vestlusring on nüüd ka laupäeviti kell 15 UTC.

Repliigid:

* **ES6RJI** - ei ole mõtet saata abipalveid "valgel paberil", peaks olema ametlik kiri juhatase esimehe allkirjaga. Poleks vaja välismaalt abi kerjata, pigem küsida, kas on invaliidide jaoks saada aparate soodsama hinnaga.

* **ES1CW** - tuleks esitada konkreetne nimekiri, mida ja kui palju vajatakse.

* **ES1AW** - "ES-QTC"-s oleks vaja rubriiki, kust leiaks infot amatööridel leiduva mittevajaliku aparatuuri kohta.

Arvo Kallaste, ES1CW :

On käivitunud majakate programm. Aasta on toiminud 6 m majakad ES0SIX Muhus ja ES6SIX, millede korralikud signaalid on olnud kuulda üle Euroopa. Tehnilise abi korras n.ö. vastuteenena oleme valmistanud kaks 6 m majakat - SK3SIX ja JW7SIX Teravmägedel. Oleme varunud veel ühe majaka Karusaarte (JX7SIX). Rootslaste annetatud 70 sm Kõpu majakas ES0UHF ei toimi veel korralikult. Juhatus peaks sellega tegelema, sest küsimuses on rahvusvaheline prestiiž.

VHF-repiitereist toimib praegu ainult ES2RVC Tabasalu kanalil R7. Teine, Tallinna oma, ES1RVA ootab ülespanemist "Olümpia" hotelli katusele. See saab R7 endale, Tabasalu saab kanali R0.

Tehniline valmisolek on veel Tartus (R1), Viljandis (R4), Raplas (R5) ja Järva-Jaanis (R3). Asjaga tegeldakse veel Pärnus, Põlval ja Sillamäel. On tekkinud nõudlus ja tehniline

valmisolek UHF-vahendusjaamade järele Tallinnas, Tartus ja Harjus. Loodame Tallinna süsteemid korradada suve jooksul.

On tekkinud pakettradio tarbijaskond. 12-18 operaatoril on moodemid ja sobiv VHF-aparatuur. Uuritud on pakettvõrkude, postkastide ja DX-klusterite organiseerimise kogemusi lähimaades (OH, SM, LA, OZ, PA), on hangitud tarkvara, trasside arvutusmetoodikat, tehnilist varustust.

SRAL on reserveerinud 2 komplekti UHF-aparatuuri ja 2 kiiret (9,6K) G3RUH moodemitingi ehitamiseks Helsingi ja Tallinna vahel. Kieli raadioklubi kinkis Tallinna LANi jaoks ühe VHF-transiiveri ja vajalikud moodemid ES1RWA-2 organiseerimiseks. Niipea, kui saavutatakse antennide püstitamise ja energiarvustuse kokkulepe, on reaalne käivitada Tallinna postkast ES1RWB koos ES1, ES2, ES3 ja ES5 (Jõgeva) katva LAN-iga (ES1RWA-2 abil). Info liiguks esialgu ainult Helsingi-Tallinna UHF-lingi (ES1RWA-9) abil. Järgmisena üritame püsti panna Sillamäel FACTOR HF UP-lingi Saksamaale, edaspidi Tallinna DX-klusteri (ES1RWC).

Lähim tähtaeg on 1.september, selleks ajaks peaks midagi toimima. Aga ilma rahata pole lihtne, seega - kannatust veel.

4. Juhatus oli varem otsustanud, et need amatöörid, kes pole tasunud 10.aprilliks ühingu 1995.aasta liikmemaksu, esitatakse üldkoosolekule liikmeskonnast väljaarvamiseks. Rohkem hääli sai siiski ettepanek saata neile kirjalik meeldetuletus, et võlgnevuse likvideerimiseks on aega 1.juunini k.a. Kui nad selleks ajaks pole maksnud, arvatakse nad ühingu põhikirja p.2.14.2 alusel ERAÜ liikmeskonnast välja.

5. * Suvine kokkutulek on 8.-9. juulil Põlva maakonnas Taevaskojas. Osavõtumaks 10 krooni. Vastutav korraldaja on Põlva Tehnika- ja Spordiklubi ES6TAA vahendusel.

* 1995.a. täitub 70 aastat IARU ja 22.septembril 1995 60 aastat ERAÜ loomisest. Juhatus ja toimkonnad ootavad ettepanekuid nende tähtpäevade meelepidamiseks. ■

Mitmes kokkutulek?

See küsimus kerkib igasuvisse ES-amatööride kokkutuleku eel ikka ja jälle ning sellele polegi nii kerge vastust leida. 1964.aastal Võrtsjärve ääres Valmal alguse saanud ühiste kokkutulekute kõrval hakkasid ultralühilaineamatöörid 1971. aastast eraldi koos käima ja need said peagi nii osavõturohkeks, et 1979.aastast alates ainult neid veel peetigi. 1991.aasta kokkutulekut nimetati HF-VHF kokkutulekuks ja sellest peale on neid jälle ainult ES-kokkutulekutena peetud.

Olgu nad kõik nii üles loetletud, nagu need allakirjutanu ülestähendustes leiduvad (ULL-kokkutulekud on kursiivis):

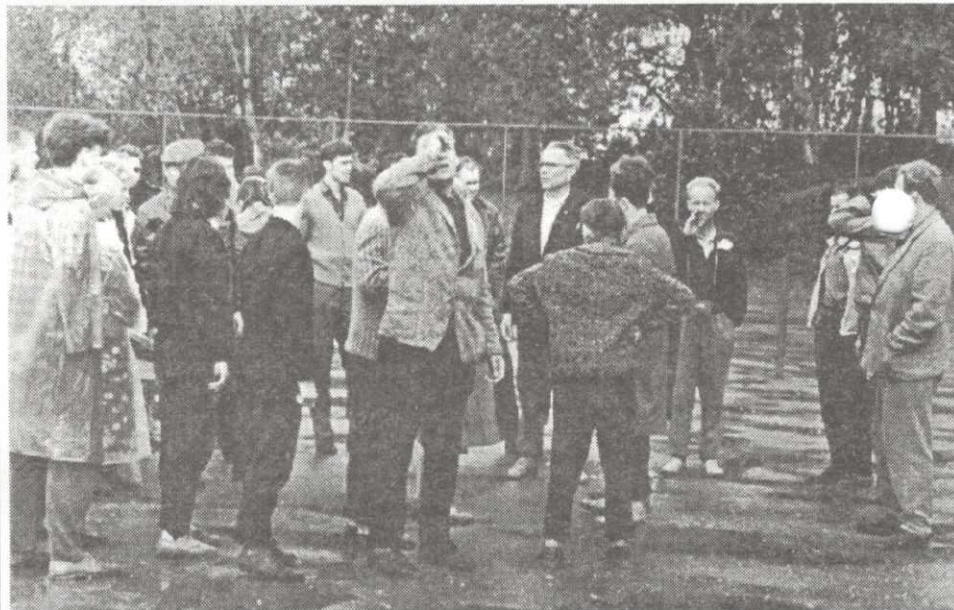
- 1964 - Võrtsjärv, Valma
- 1965 - Porkuni
- 1966 - Valgerand (Pärnu)
- 1967 - Kauksi (Tartu)
- 1968 - Rannamõisa (Tallinn)
- 1969 - Karepa
- 1970 - Kirepi (Võru)
- 1971 - Äntu (Rakvere); *Valgemetsa*
- 1972 - Looderand (Pärnu); *Valgemetsa*
- 1973 - Võrtsjärv, Valma ; *Valgjärve (Põlva)*
- 1974 - *Porkuni*
- 1975 - Kilgi (Rapla); *Abja-Paluoja*
- 1976 - Pangodi; *Meegomäe (Võru)*
- 1977 - Kohtla-Järve; *Kloostrimetsa (Tallinn)*
- 1978 - Sinialliku; *Uulu (Pärnu)*
- 1979 - Narva-Jõesuu; *Tallinn*
- 1980 - *Võistre (Viljandi)*
- 1981 - *Kuremaa (Jõgeva)*

- 1982 - *Rulli (Valga)*
- 1983 - *Saarjärve (Põlva)*
- 1984 - *Seli (Rapla)*
- 1985 - *Harju*
- 1986 - *Porkuni*
- 1987 - *Uulu (Pärnu)*
- 1988 - *Viitina (Võru)*
- 1989 - *Õngu (Hiiumaa)*
- 1990 - *Mustjärv (Tartu)*
- 1991 - *Kaberneeme (Harju)*

- 1992 - *Jändja, Türi*
- 1993 - *Võistre (Viljandi)*
- 1994 - *Kuremaa (Jõgeva)*

Selles loetelus võib olla ebatäpsusi ja parandused on teretulnud, kuid ilmne on see, et tänaseni on 31 aastat järjest Eesti amatööride suviseid kokkutulekuid peetud. Võiksime siis tänavusuvist Taevaskoja kokkutulekut 32.-ks lugeda.

ES3GZ

* Fotomälestus 1965.aasta kokkutulekust Porkunis. Sealseid vaatamisväärsusi tutvustab Olev Saarep, ex ES4D.

Foto:ES3GZ

Võimsust vähemaks!

Suvistel kokkutulekutel on populaarseks saanud juunioride-seenioride "on-site" FM-võistlus. Sellel on siiani olnud üks suur puudus - mõned osalejad on kasutanud nii palju võimsust kui "torust" tuleb - 25 vatti ja rohkemgi. Ja seda tingimustes, kus kõik võistlejad paiknevad maa-alal 50x50 meetrit. Mis liig, see liig! Vastuvõtjate suure tundlikkusega sisendosa ei kannata välja nii suuri sisendsig-

naale, mis neil n.ö. hinge kinni lööb. Kõikidel ei ole tiptasemel aparatuuri ja nii jääb võistlus pooleli, kui seda häirete tõttu üldse alustada saabki. Seetõttu on osavõtjate arv viimasel ajal vähenenud.

Et olukorda parandada, on seekord võistlusmäärustikku tehtud mõned olulised muudatused.

1. Suurema kui 5 W väljundvõimsusega jaamade kasutamine on keelatud, või

siis ainult asendis "low power".

2. Saatja väljundisse tuleb antennina ühendada varjestamata kunstlik koormus - "dummy load", kas vahetult või kaabli kaudu. Kaabli pikkus ei ole piiratud. 50- või 75-oomine koormustakisti tuleb paigutada BNC- või TNC-pistikusse selliselt, et pistikust välja ulatuvate takisti otste pikkus ei oleks üle 15-20 mm. Ilma ekraanita 5-50 sm pikkusi tööstuslikke kunstkoormusi ei tohi kasutada.

Osavõtjad peavad registreerimise ajal esitama oma raadiojaamad kontrolliks.

3. Võistlusest võtavad osa juuniorid ja seniorid samal ajal, kuid arvestus on kummaski klassis eraldi.

4. Võistluse pikkus on pool tundi või üks tund (lepitakse kokku kohapeal).

5. Kordussided on lubatud iga viie minuti tagant.

6. Võistlussideade pidamine sagedusel 145.500 MHz on keelatud.

ES1AW

ERAÜ pangakontol uus number

Hoiupanga Postimaja kontor teatas, et nad on kasutusele võtnud uut pangaprogrammi "Bankman", mis võimaldab viia kõikide Hoiupanga kontorite andmed ühtsesse andmebaasi ja pakkuda klientidele võimalust kasutada oma pangakontot kõigis Hoiupanga kontorites. Postimaja kontor on "Bankman" kasutusel 31.januarist 1995, Hoiupangas tervikuna käivitub see 1995. aasta esimesel poolel.

Seoses sellega on ERAÜ pangakonto

uus number 1020008789 ning uus pangakood 650.

Uus pangaprogramm võimaldab käsitleda ka seniste rekvisiitidega tehinguid.

Mida oli kuulda lühilaineil ...

Ma olen hommikuse eluviisiga ja see pärast on see aprilli- ja maikuu ülevaade just hommikuti tehtud tähelepanekute põhjal.

10, 12 ja 15 meetri laineala on peaaegu kinni olnud. Mul pole seal ka arvestatavat antenni. 17 meetril oli aeg-ajalt toreda signaaliga kuulda ET3BN, PJ8AD, YB2ARW (üks vähestest 17 m meestest Indoneesias), JD1AMA (Ogasawara is.) ja muidugi Euroopa jaamu.

20 meetri band oli hommikuti (3-5 UTC) DX-ide poolest päris tore ja Euroopa jaamad ka sel ajal veel ei seganud. Väga tihti oli kuulda C21DJ, FM5GX, VU2DK, 9K2ZZ, KP4FU, HC8JG (Galapagos is.), 8R1WD, ET3BT ja palju VK, ZL, W, VE jaamu.

Üstlõunasel ajal (13-16 UTC) tuli väga hästi idapoolne kant: BV9P (teda kuulen väga sageli), EZ1AOY/8 (Dhuket is., AS 053), BV0FHU, YB,DU,JA,ZL ja VK jaamad. Minu poolt vaadatuna on varahommiku-

sel ajal (3-5 UTC) väga tore 40 meetri laineala. Lõuna- ja Kesk-Ameerika tulid mürtsuga. Täiesti igapäevased olid ZP8DA, LU2VD, CE1IDM, OD5PI, CP6DA, TA3DD, ZP5AZL, WP4U, JW0H, OA4BHY ja paljud ZL jaamad. ZL-id tulid hästi vaid 15-20 minuti jooksul. Aeg-ajalt oli väga tugeva signaaliga kuulda FM5DN, FS5PL, 8P6EC, VP5JM, HP2CTM jt. 40 meetril kasutan väga lihtsat 3-elementilist 1mm traadist, tekstoliidist isolaatoritega 16 m kõrgusel olevat "Inverted V" antenni. Lõuna-Ameerika ja Uus-Meremaaga töötades kasutan võimsust 50 või 500 vatti. 50 vatiga on võimalik saada sidet 80 % 500 vatiga töötatud jaamadega.

80 ja 160 meetrit ei ole viimasel ajal kuulnud. Ekspeditsioonide ja DX-ide jahtija ma ei ole, kui satub ette, töötan muidugi ära. See siin on "reamehe" info, võib-olla on mõnele kasulik teada.

Heikki Palusaar, ES7FQ

... ja ultralühilaineil

Aasta algus on ultralühilainesündmuste poolest vaene olnud. Märkimisväärsem auroora oli 17. jaanuaril 17-20 UTC. Kuulda olid UA1NER KP41 SSB, SP2IQW JO94 SSB, mitmeid DL jaamu Berliinist JO54 ruudust. Veel olid LA ja OZ, mõned SP ja DL jaamad ning see oligi kõik. DJ9MT oli kõige lõunapoolsem kuulda olnud jaam.

Veebruaris ei juhtunud midagi. Paar korda SK4MPI kahises vaevu-vaevu.

4. märtsil tekkis rahuldav aurooralevi. Levi algusest, kuulda olid UA3MBJ KO88 ja UA1HJ KO87 ruudust. Lääne poolt olid kuulda tavalised SM, LA ja OZ jaamad.

20. märtsil oli natuke parem auroora. Peale tavaliste Skandinaavia jaamade olid kaugelmaalt lääne poolt kuulda Saksamaa, Poola ning mõned Hollandi ja Inglismaa jaamad.

Head tropolevi pole olnud, vaid tavaline lähilevi.

ES1CW, ES1RF ja ES2RJ on proovinud kätt amatöörsideatelliitide kaudu töötamisel. ES2RJ on pidanud üle 100 QSO Euroopa ja USA jaamadega Oscar 13 kaudu. Ka ühele Korea amatöörile sai ta pihta. ES1RF on pidanud Oscar 13 kaudu mitu sidet Panama amatööridega.

Teisipäevastes 23 sm aktiivsustestides pole kahjuks osavõtjaid. See on kindlasti tingitud levi puudumisest. Isegi selle laineala suurimad entusiastid OH2AXH ja OH3TR on jäänud siledest ilma.

50 MHz-il oli mai lõpus paar Es puhangut. Paistab, et neid kasutasid kõige intensiivsemalt Vaindloo saarel ekspeditsioonil viibinud ES2RW/4, ES5RJT/4 ja ES2RT/4. Loodetavasti kuuleme nende saavutustest järgmine kord.

Heiki Kallas, ES1AW

EESTI 50 MHz esiksided alates 09.08.1991, 31.12.1994 seisuga

C3.....			
CN8ST.....	010292	ES5MC	1008 UTC
CT1LN.....	010292	ES5MC	1028
CU1EZ.....	010292	ES6QB	1405
DL1OY.....	100891	ES0SM	0838
KG6UH/DU1...050292	ES6QB		1006
EA8/G3JVL...	300192	ES6QB	1111
EH2AGZ.....	200792	ES5MC	1428
EH6FB.....	160793	ES1CW	1854*
EA9.....			

EI4CL.....	100891	ES0SM	1026
ER5OK.....	010694	ES1CW	1018
ES5PC.....	311291	ES5MC	1915
F6GNP.....	110891	ES0SM	0701
G7DGH.....	100891	ES0SM	1001
GD3AHV.....	100891	ES0SM	1024
GI4OWA.....	100891	ES0SM	0829
GJ4ICD.....	110891	ES0SM	1212
GM4ISM.....	100891	ES0SM	0828
GU7DHI.....	150891	ES0SM	0738

Esimesena jõudis DXCC Honor Rolli ES1QD

Täpsustatud andmeil jõudis esimese Eesti amatöörina DXCC Honor Rolli tipu Vello Priimann, ES1QD. Ta sai 1992.aastal kinnitused kõigilt tol ajal kehtinud 323 maalt ning koos nn. "deleted" maadega oli ta tulemuseks 325 maad.

Toimetus vabandab eelmises numbris ilmunud eksitava sõnumi pärast ning võib enda vabanduseks märkida vaid info puudumist, seda ka otse saavutuse autorilt endalt.

Lugupeetud ES1QD!

Kuna pahanduse selle DXCC Honor Rolli ümber, milles Sina näed, nagu Sa oma kirjasaajad ütled, "partei linnakomitee mõju", olen ilmselt mina tahtmatult põhjustanud ning kuna Sa selle oled juba bandil avalikkuse ette toonud, siis luba ka minul siin oma selektus avalikult esitada.

Kõigepealt südamlilikud õnnitlused! Sa jõudsid meist esimesena DXCC tippu ja seda veel tükk aega enne teisi. Kui mina ükskord nii kaugele jõudsin, aga vahepeal oli maade nimekiri veel 3 maa võrra kasvanud, ei olnud mul aimugi Sinu DXCC positsioonist. Seetõttu helistasingi isiklikult ARRL DX-deski ning pärsin sealt järele. Mulle vastati, et Sul on kinnitatud 325 maad ja kõik...

Mul on tõesti kahju, et see kõik nii on läinud. Võid olla kindel minu siiruses, sest ma ei ole kunagi enda saavutusi üle tähtsustanud ega pole kunagi tahtnud teha neist mingit tüliallikat. Olen kogu aeg pidanud raadioamatöörismi positiivseid emotsioone andvaks hobiks igapäevase, sageli stressi põhjustava töö kõrval. Ma usun, et sellisena võtavad meie ühist huviala suurem osa meist, kaasa arvatud ka selle lehe toimetaja. Ehk aitaksid Sa ise kaasa info paremaks levitamiseks ja võtaksid enda hoole alla näiteks DX-saavutuste registri pidamise ja avaldamise?

Veel kord õnnitlused ja vabandused!

Enn, ES1AR

GW0MDQ.....	100891	ES0SM	0952
HA.....			
HB9LO/P.....	170891	ES0SM	1008
HB0.....			
HI8A.....	010292	ES6QB	1315
HV.....			
I0XGR.....	110891	ES0SM	0812
I2ADN/IS0.....	110891	ES0SM	0954
JW.....			
JX.....			

(Järg 6. lk.)

JY7SIX.....	010694	ES6PZ	08..?
KP2A.....	010292	ES6QB	1323
LA9ZV.....	110891	ES0SM	1048
LX2FM.....	110891	ES0SM	1238
LY.....			
LZ1BB.....	210692	ES5MC	0758
OD5SK.....	150594	ES6QB	0745
OE9FKI.....	110891	ES0SM	0802
OH1AWW.....	090891	ES0SM	1603
OH0MMM.....	040692	ES1CW	1703
OJ0/OH1VR...	150594	ES1CW	1626
OK2BTI.....	040693	ES1CW	0827*
OM3TPG.....	100693	ES1CW	1643*
ON7YD.....	100891	ES0SM	0826
OX.....			
OY9JD.....	120891	ES0SM	1605
OZ4VV.....	110891	ES0SM	0705
P43FM.....	010292	ES6QB	1340
PA0EHA.....	100891	ES0SM	0821
PJ9EE.....	080292	ES6QB	1406
PT7NK.....	010292	ES6QB	1133
S0IA.....	200292	ES6QB	1232
S57AC.....	130593	ES1CW	0718*
SM0OUG...	090891	ES0SM	1916
SN5PAR.....	210792	ES1CW	1014
SV1OH.....	140592	ES5MC	1619
SV5.....			

SV9ANJ.....	290893	ES6QB	1743
SY.....			
T70MM.....	230592	ES1CW	1017
T95VO.....	110693	ES1CW	0851*
TA/Eu.....			
TA5ZA.....	080792	ES6QB	1727
G4VXE/TF/P..	060893	ES1CW	2029
TK.....			
TR8CA.....	130292	ES6QB	1408
UC2AA.....	290893	ES1CW	0819*
UL7GCC.....	070292	ES6QB	1001
UU8JJ.....	160694	ES1CW	1145*
UX1A.....	050792	ES1CW	1347
R/As.....			
UZ2FWA.....	260692	ES0SM	2242
VE1BVL.....	060292	ES6QB	1432
VK6PA.....	150292	ES6QB	0957
W4DR.....	010292	ES6QB	1357
YL/ES9C.....	160792	ES6QB	1823
Y07VY.....	130891	ES0SM	0542
YU7AU.....	140592	ES1CW	1614*
YV4DDK.....	010292	ES6QB	1349
Z3.....			
ZA1A.....	040792	ES1CW	1634
ZB0T.....	230592	ES6QB	1621
ZC4.....			
ZS6LN.....	130592	ES6QB	1442

1A0KM.....	020794	ES1CW	1635
3A.....			
4U1ITU.....	110891	ES0SM	1130
4X1IF.....	030792	ES6QB	1735
5T.....			
7Q7CM.....	130592	ES6QB	1513
9A2QS.....	040792	ES1CW	1619
9H5EE.....	170891	ES0SM	0852
9J2KY.....	130592	ES6QB	1549
9K2TC.....	050692	ES5RY	1543

Ülaloodud tabel ei ole täielik, mõni DX-maa on võib-olla hoopis puudu ja nii mõnegi esikside au kuulub hoopis kellelegi teisele kolmandale. Seepärast palun lahkelt täiendada tabelit oma andmetega. Tärniga märgitud maad on ilmselt varem kellegi teise poolt töötatud. Kirjutage oma andmed juurde ja saatke mulle täienduste tegemiseks (pk.116, EE0090 Tallinn). Tšehhide-slovakkide (OK/OM) ja ex-Jugoslaavia maade kohalt (S5, 9A, Z3 ja YU) sooviks näha esiksideid, mis on peetud juba uute kutsungitega.

73 x SIX!
Arvo, ES1CW

EESTI 1995.a. MEISTRIVÕISTLUSTE TULEMUSED

A-klass(CW/SSB), kinnitatud ja avaldatud punktid.

1. ES5MC/6	265/268
2. ES5RY	259/261
3. ES1RA	255/262
4. ES1AR	254/277
5. ES1OX	247/251
6. ES5QA	243/245
7. ES3BM	197/202
8. ES4OJ	162/162
9. LY1DR	159/161
10. EW6BL	109/109
11. ES1QD	105/105
12. SP4DCR	80/80
13. SP2UKB	71/71
14. ES3GZ	44/44
15. ES7RTY	40/43
16. YL2EM	40/44

B-klass (CW)

1. ES4MM	244/244
2. ES1XT	176/176 (op. A.Pajuste)
3. ES3BQ	172/172
4. ES1TM	172/176
5. ES1AW	166/166
6. ES1CW	152/152
7. ES2LM	150/150

8. ES1DF/2	144/146
9. EW7SF	74/74
10. ES5REB	70/70
11. RK3IWT	60/60

C-klass (SSB)

1. ES5TV	178/182
2. ES5RW	141/142
3. ES7AM	123/123
4. ES1AY	120/121
5. ES7FQ	116/116
6. ES8SX	106/106
7. ES8AY	94/94
8. ES3LTJ	87/87
9. ES5RIM	86/86
10. ES3GX	85/85
11. ES5TX	79/79
12. ES4ON	78/78
13. ES5RGJ	78/80
14. ES2AD	72/72
15. LY2DT	68/70
16. ES5RJT	64/65
17. ES7RFL	63/63
18. YL1ZE	62/65
19. ES5CX	55/55
20. ES5LF	53/53
21. ES6TB	50/50

22. OH2LVA	41/42
23. SP7SEW	20/20
24. ESORMN	3/3

D-klass (QRP)

1. ES7TH	107/107
2. ES2RJ	72/72

E-klass (SWL)

1. UA3-155-28	100/100
2. SP0 142/JG	72/72

Aruanded kontrolliti täpselt vastavuses avaldatud võistlusjuhendiga, mingeid muudatusi selles ei ole tehtud ei enne ega pärast võistlust.

Tähtajast hiljem tuli veel hulk kontrollaruandeid, 8 Eesti võistlejat jätsid aruande saatmata. Ametlikud tulemused saadetakse sügisel igale võistlejale koju koos järgmise aasta meistrivõistluste juhendiga. Võitjaid Eestist autasustatakse Taevaskoja kokkutulekul, kus tuleb võistlusest ka pike-malt juttu.

ES5RY

Veel raadiost ja raadioamatöörismi sünniloost

Vaino Kallas, ES8HN

(Algus ES-QTC nr.8)

Kuna nimetatud äris oli peale muude tehnikakaupade müügil ka raadiodetaile, siis võttis L.Karutamm neid tööpäeva lõpul ärist kaasa ja viis need õöseks kolme raadioentusiastide kasutusse, kes tegid nendega siis uute raadioseadmete katsetusi. Hommiuks monteeriti detailid aparatuurist välja ja L.Karutamm viis need ärisse tagasi...

Neil aastatel oli raadioentusiastide (amatööride) tegevus veel reglementeerimata. 1926.aastal ilmus esimene Raadio seadus, kus ühis kirjas, et "kõigi raadioühenduste pidamine ja raadiojaamade omamine Eesti riigi territooriumil on riigi ainuõigus... "Raadioamatööridest ja nende harrastuste legaliseerimisest polnud selles seaduses juttugi. Kuid aasta hiljem kehtestati nõue, et asjaarmastajate katse-saatejaamade loa nõutajad ja kasutajad peavad sooritama professionaalide II klassi raadiotelegrafisti kutseeksami. Kuid kuna kutseeksami nõuded olid väga ranged, jätkus raadioentusiastide tegevus illegaalselt.

Neid aegu meenutades on Karl-Olaf Leesment hiljem jutustanud, kuidas ükskord hakanud kohalik postiametnik tundma huvi tema raadiojaama antennide vastu ja küsinud tema isalt: "Mis saladuslikud traadid need teie aias on? Ega need viimati raadium ei ole?" Isa vastanud seepeale, et pole põhjust huvi tunda, millega poeg tegeleb. Sellega tolle postiametniku huvi tookord piirudki.

Pärast jäi veel paljudeks aastateks Eesti

raadioamatöörismi keskuseks. Kuna tol ajal polnud raadiohuviliste oma organisatsiooni loomine veel võimalik, siis kujunes nii, et Vitali Suigussaar jäi veel pikemaks ajaks nende tegevuse juhtijaks. Tema ümber koondusid kõik Eesti raadioamatöörid - nii senised kui ka uustulnukad. Viimaste arv hakkas aga jõudsalt kasvama.

Vitali Suigussaar oli raadiohuviliste organisatoriks ligi kümme aastat. Ta pidas amatöörjaamade registrit, korraldas raadioühenduste toimumist kinnitavate QSL-kaartide vahetamist teiste riikidega, hankis raadiotehnilist kirjandust, jagas välja jaamakutsungeid jne. Tema algatusel ja eestvedamisel hakkas 1928.aastal toleaeegses Raadiolehes ilmuma Lühilaine nurk, kus jagati teadmisi ja õpetusi raadioamatööridele.

Kuni 1927. aastani oli raadioamatööride tegevus kogu maailmas reglementeerimata. Puudus määratletud jaamakutsungite süsteem. Nii kasutasid ka Eesti amatöörid omaloodud kutsungite süsteemi. Teada on, et Karl-Olaf Leesment kasutas kutsungit TE2OL.

1927.aastal peeti Washingtonis rahvusvaheline raadiokonverents, kus võeti vastu ja kinnitati raadioühenduste konventsioon ja raadioamatööride staatus, mille alusel nad said juriidilise tunnustuse. Siitpeale hakkas taanduma ka Eesti vastavate ametkondade konservatiivsus ja alates 1931. aastast hakkas Postivalitsus välja andma amatöör-raadiojaamade ametlikke tegevuslubasid. Mõnevõrra lihtsustati ka nende saamise nõudeid. Raadioamatööride tege-

vuse paremaks koordineerimiseks asutati 1935. aastal Eesti Raadioamatööride Ühing. Selle üks asutajaliige oli Vitali Suigussaar.

1940. aasta alguseks oli Eestis ametlikult registreeritud 48 amatöörjaama. Pärast Eesti annekteerimist N.Liidu poolt nende tegutsemine lõpetati 15.detsembril 1940.

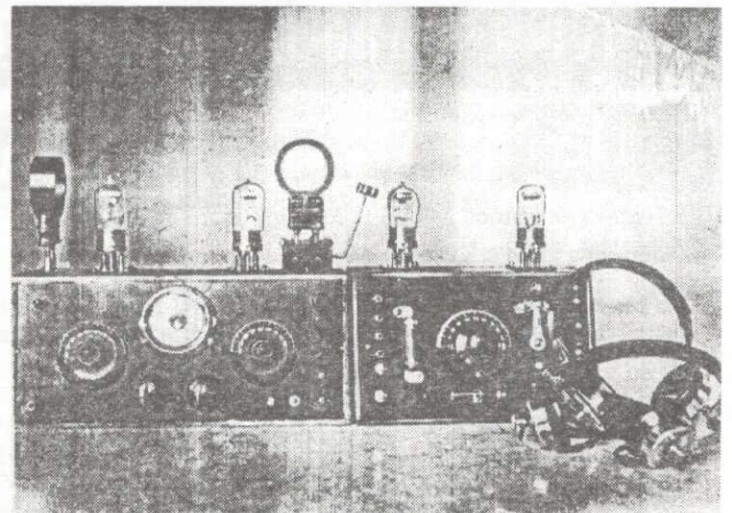
***

Veel lühidalt mõnest kahekümnendatel - kolmekümnendatel aastatel Pärnus tegutsenud raadioamatöörist.

1920-ndate aastate lõpul töötas Pärnus aktiivne raadioamatöör Artur Trinkmann. Ta oli suur entusiast, raadiosportlik saavutus oli side 38 maaga, mis oli tol ajal välja paistev tulemus. Ta kutsung oli ES3JR. Ta oli üleajateenija-allohvitseer, töötas raadiotelegrafistina Pärnus asunud sõjaväeraadiojaamas. A.Trinkmannil olid tihedad kontaktid V.Suigussaarega. Paul Sammet on iseloomustanud teda kui äärmiselt andekat raadiotehnilisel alal. Ta suri küllalt noorena juba enne II Maailmasõda ja temast on üldse vähe teada.

Üheks aktiivsemaks (aga seni ka salapärasemaks) raadioamatööriks kolmekümnendate aastate lõpul oli Pärnus Kirill Tšcheremisinov (ka Tšcheremissinoff), sündinud 1916.aastal Petrogradis. Ta kuulus Eesti raadioamatööride n.ö. kolmandasse põlvkonda. Paul Sammeti andmetel ilmus ta raadioamatööride hulka 1938.aastal, mil ta elas ajutiselt Tallinnas. 1939.aasta keskel sai ta jaamaehitusloa ja kutsungi ES2G.

(Järgneb)

* Karl-Olaf Leesment ja tema raadiojaam TE2OL.

IARU Region 1 VHF/UHF/SHF/EHF rekordite tabel 31.12.1994

Band/mode	Call	Locator	Call	Locator	Mode	Date	DX(km)
50 MHz	EL2AV	IJ46	H44PT	RI00AO	SSB	04.04.82	18932
70 MHz							
Tropo	GM3WOJ	IO77WO	G4RFR	IO90AS	SSB	18.09.88	774
Aurora	G3SHK	IO90DX	GM3WOJ/p	IO89KB	CW	11.08.82	904
Meteor	GJ3YHU	IN89XI	GM3WOJ/p	IO89KB	SSB	12.08.82	1083
Spor-E	GW4ASR/p	IO82JG	5B4CY	KM64MR	?	07.06.81	3465
144 MHz							
Tropo	EA8XS	IL28GA	GD8EXI	IO74OC	?	04.09.81	3025
Aurora	G4VBG	IO94FV	UA3IFI	KO76WT	CW	07.02.86	2324
Meteor	GW4CQT	IO81LP	UW6MA	KN97VE	CW	12.08.77	3101
Spor-E	EA8XS	IL28GA	HG0HO	KN07RU	SSB	16.07.83	3865
F2(TE)	I4EAT	JN54VG	ZS3B	JG73	CW	30.03.79	7860
EME	ZS6ALE	KG46RC	K6MYC/KH6	BK29AO	CW	18.07.84	19287
432 MHz							
Tropo	EA8XS	IL28GA	GW8VHI	IO81CM	SSB	05.07.84	2786
Aurora	PA0RDY	JO22KJ	RA3LE	KO64AR	CW	08.02.86	1800
Meteor	EI2VAH	IO43XW	SK6AB	JO57XQ	CW	12.08.80	1430
EME	G3SEK	IO91IP	ZL3AAD	RE66GR	CW	12.03.89	18969
1,3 GHz							
Tropo	EA8XS	IL28GA	G6LEU	IO70ME	SSB	29.06.85	2617
EME	PA0SSB	JO11WI	ZL3AAD	RE66GR	CW+SSB	13.06.83	18773
2,3 GHz							
Tropo	EA7BVD/p	IM78JD	EA8XS/p	IL27GW	SSB	08.07.83	1481
EME	PA0SSB	JO11WI	W6YFK	CM87WJ	CW+SSB	05.04.81	8860
3,4 GHz							
Tropo	G3LQR	JO02QF	SM6HYG	JO58RG	CW	11.07.83	927
5,7 GHz							
Tropo	G3ZEZ	JO01MS	SM6HYG	JO58RG	CW+SSB	12.07.83	982
10 GHz							
Tropo	IO8NY/EA9	IM75IV	IOYLI/IE9	JM68NR	FM	08.07.83	1660
24 GHz							
Tropo	IO8NY/IC8	JN60WR	I8YZO/8	JM78WE	FM	11.08.84	331
47 GHz							
Tropo	HB9AGE/p	JN36FS	HB9MIN/p	JN36SX	?	06.06.87	86
75 GHz							
Tropo	HB9AGE/p	JN37RD	HB9MIN/p	JN37RD	FM	30.12.85	0,5

Vahekaugused on arvatud 1924.a. rahvusvahelisest ellipsoidist lähtudes (polaarradius 6356,912 km ja ekvatoriaalradius 6378,1388 km).

Palun teatada samalaadsed andmed võimalike Eesti rekordite kohta ES1AW-le aadressil: postkast 3411, EE0090 Tallinn.

ES1AW

Teistest ajakirjadest loetut

3/95

A High-Performance Hybrid Frequency Synthesizer. Ulrich L.Rohde

Kõrgekvaliteedilise sagedussüntesaatori kirjeldus MOTOROLA MC145170, Harris HSP45102 ja Philips TDA8702 mikroskeemidel. Kvaliteedist annavad tunnistust järgmised arvud: faasimüra 100 Hz kaugusel kandesagedusest on -80 dBc/Hz ja 10 kHz kaugusel 130 dBc/Hz. Võrdluseks LOWE HF150 vastavad näitajad: -50 dBc/Hz ja 110 dBc/Hz.

9 lk.

RADIOAMATORI

50 MHz:n transvertteri-konvertteri mallia OE9PMJ. Ari Kekki, OH9NYW.

50 MHz transvertteri ehituskirjeldus koos trükkplaadi joonisega. Vaheagedus 28-30 või 144-146 MHz. TX väljund 200-500 mW. Parasiitsagedused on sumbutatud 60 dB. Konvertteri võimendus on 22 dB, mürategur 3 dB. Trükkplaat 72x146 mm. 2 lk.

ES1AW

TÄHTPÄEVAD

65.sünnipäev

6.08. Heiki Kallas, ES1AW

31.08. Ado Kullamaa, ES8FI

60.sünnipäev

12.07. Rein Vabamäe, ES7MS

22.07. Ülo Venda, ES0MK

22.07. Paul Randmets, ES0MJ

31.07. Eero Vester, ES7FX

14.09. Aadu Haamer, ES5CC

55.sünnipäev

3.07. Stanislav Ksenofontov, ES4BW

50.sünnipäev

15.09. Mati Lindepuu, ES1HW

21.09. Mait Tomson, ES3RM